

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis S. R. E. Cardinalis Bona Opera Omnia

Tribus Tomis comprehensa

Opuscula Spiritiva - I. Horologium Asceticum. II. Principia Vitae Christianae. III. Manuductio ad Coelum. IV. Via Compendii ad Deum. V. De Sacrificio Missae. VI. De Discretionem Spirituum ... Operum Eminentiss. Cardinalis, Tom. I

Bona, Giovanni

Parisiis, 1677

Cap. 14. Laudem virtutis in actione consistere: Actus diversarum virtutum

urn:nbn:de:hbz:466:1-9969

7. O æterna veritas & vera charitas & chara æternitas! Tu es Deus meus, ad te suspiro die ac nocte. Te amo, te diligo & magis amare desidero: percussisti enim cor meum verbo tuo, ut amarem te.

8. Quid amore dulcius? quid securius? quid suavius? Quare sagittis ejus non est transfixum cor meum? Ergone amor tuus circundat me undique & nescio quid sit amor? cur sic maneo insensibilis? cur me magis attraxit creatura, quàm Creator?

9. Venustissime Jesu, vita mea perennis, per quam vivo & sine qua morior, vita dulcis & amabilis; concede ut tibi jungar, te complectar & suavi charitate soporatus in te obdormiam.

10. Quando te videbo, dulcissime Deus? quando apparebo ante faciem tuam? quando transibo in admirabilem domum tuam? quando videbo te in terra viventium? In ista enim terra jumentorum mortalibus oculis videri non potes, sed in regione Angelorum videbimus te, sicuti es.

CAP. XIV. *Laudem virtutis in actione consistere.
Actus diversarum virtutum.*

NOrunt omnes, qui vel primis Philosophiæ rudimentis imbuti sunt, omnem vim & laudem virtutis in actione sitam esse. Habitus enim virtutum, sive à Deo infundantur, sive acquirantur à nobis, data opportunitate in opus exire debent: & hoc est primarium eorum munus, bonæ actionis principium & fontem esse; & potentiam, quam imbuunt, disponere ad hoc, ut certius & facilius operetur. Causa exigui profectus in vita spiritali non defectus cognitionis aut desiderii, sed defectus executionis esse solet. Aliud est scire multas divitias, aliud possidere: nec notitia divitem facit, sed possessio. Actiones autem, quibus unaquæque virtus aut generatur aut crescit, duplices sunt, internæ & externæ. De externis non est hîc differendi locus, nec earum usus semper occurrit.

currit. Internæ perfectiores sunt, solaque mente & voluntate perficiuntur & ideò his incumbere possumus omni loco, omni tempore & in qualibet occasione. Sunt qui unam virtutem singulis mensibus seligunt, cui ex professo incumbant, instituto ea de re examine particulari, quæ res necessaria omnino est proficere in studio perfectionis desiderantibus, ut fusiùs explicavi in meo Horologio christianæ diei. (a) Scripsit etiam de virtutis actionibus luculentissimum tractatum ex Scripturis & Patribus Bernardinus Rossignolius, quem Lectori meo enixè commendo. Ego interim in exemplum actus sub jicio præcipuarum virtutum per breves aspirationes ferventissimè eliciendos: qui modus servari quoque potest in reliquarum actibus ad usum & praxim quotidianam describendis.

ACTVS FIDEI.

1. **A**uctor fidei, Jesu Christe, firmissimè credo vera esse omnia, quæ te revelante credit & docet sancta mater Ecclesia & pro hac assertione & veritate millies mori paratus sum.

2. Auge in me fidem à te semel infusam, vitamque fidei consonam concede, ut quod mente credo moribus exprimam.

3. Testimonia tua, Domine, credibilia facta sunt nimis: utinam secundùm ea semper vixissem?

4. Verissima sunt omnia, quæ in sacris libris & Apostolicis traditionibus, ac decretis Ecclesiæ continentur: pro qua veritate tuenda vitam meam libentissimè offero.

5. Omnino verum est te Deum meum unum esse in substantia & Trinitatem in personis: quod ego per medios gladios & ignes profitebor.

6. Utinam fides tua integra semper & sincera conserve-tur, qualem tu, Domine, tradidisti, qualem Apostoli prædicaverunt.

a Sect. 2. §. 27. & Sect. 3. §. 2.

7. Credo tibi, ô summa veritas : & quia fides sine operibus mortua est, da mihi, ut fidem meam patientia & charitate, aliisque virtutibus vivam esse demonstrem.

8. Gratias ago tibi, Domine, quod mihi fidem dederis, qua te agnoscerem, quòd me Christianum feceris & Catholicæ Ecclesiæ membrum. In hac fide vixi, in eadem mori volo, atque utinam pro eadem.

9. Credo te Deum ingenitum, Filium unigenitum, Spiritum Sanctum ab utroque procedentem. O credam & fruam semper, quia tu Deus meus es, principium meum, & finis ultimus & mea æterna beatitudo!

10. Credo te Dei filium pro mea salute carnem humanam induisse. Credo te passum pro me & mortuum in cruce. Credo te Deum & hominem in sacramento mirabiliter existere. Credo hæc omnia & alia, quæ de te docet Ecclesia & credens adoro & amo te.

11. Revela, Domine, oculos meos & considerabo mirabilia de lege tua. Quàm dulcia faucibus meis eloquia tua! super mel ori meo.

12. O si fidem possem annunciare in universo mundo & omnes infideles ad Deum convertere: quàm libenter id facerem etsi propterea omnia tormenta sustinere deberem!

13. Utinam possem, Deus meus, omnium infidelium intellectibus in te credere, omnium affectu te amare, omnium viribus tibi servire!

14. Discedite à me omnes pessimi hæretici, filii diaboli & pestes animarum; vos detestor & abominor & cum Ecclesia Dei anathematizo.

15. Quæcumque docet fides adeò firmiter credo, ac si oculis ea viderem. Adauge, Domine & confirma fidem meam: hac enim duce securus ibo ad tribunal tuum, quacumque hora me vocaveris, quia credo & spero videre bona tua in terra viventium.

ACTVS SPEI.

1. **C**lementissime Deus, tametsi multa & gravissima peccata commiserim, spero tamen ex tua misericordia & ex bonis operibus gratiæ tuæ adjutorio præstitis me gloria sempiterna fruiturum.
2. Etsi reus essem omnium peccatorum mundi, tamen in te sperabo, major est enim misericordia tua, quam iniquitas mea.
3. Gaudeo, Domine, nihil in me esse, in quo confidere possim: lætor quòd nullibi spes mea consistere queat, nisi in te, qui solus es refugium meum & firmamentum meum.
4. Dixisti, Domine, & ira est: Sine me nihil potestis facere: quid ergo residui habeo nisi ut oculos ad te dirigam, & tu, ò bonitas, adjuves me?
5. Adjutor meus esto, ne derelinquas me, neque despicias me Deus salutaris meus. Tanquam prodigium factus sum multis & tu adjutor fortis.
6. Ad te confugio, Domine, ut per patientiam & consolationem scripturarum spem habeam & in te sperans non confundar.
7. Omnis spes mea, optime Jesu & totius fiducia certitudo in pretioso sanguine tuo mihi est. In ipso respiro & in ipso confisus ad te pervenire desidero, non habens meam justitiam, sed eam quæ est ex te.
8. Quicquid asperum & molestum mihi evenire permiserit divina providentia tua, benignissime Pater, semper in te sperabo: certus enim sum, quia si in inferno demersus fuero, inde me liberabis.
9. Magna valde est misericordia tua, Domine, & in ea sola posita est tota spes & consolatio mea.
10. Mirifica misericordias tuas, qui salvos facis sperantes in te: custodi me ut pupillam oculi, sub umbra alarum tuarum protege me.
11. Bonum est confidere in Domino, quàm confidere in

homine: bonum est sperare in Domino, quàm sperare in Principibus.

12. Domine virtutum, beatus homo qui sperat in te. In te eripiar à tentatione & in Deo meo transgrediar murum.

13. Toto corde firmissimè spero, omnipotens Deus, me posse à te omnia obtinere, quæ mihi necessaria sunt ad salutem: & quia Filius tuus, Redemptor meus, omnia bona mihi promeruit, tantam in ejus meritis fiduciam habeo, ac si bonum, quod desidero, jam tenerem & possiderem.

14. Ego autem in te speravi, Domine: dixi, Deus meus es tu, in manibus tuis sortes meæ.

15. O si citò adveniret regnum tuum, summum bonum meum, regnum quod spero, quod expecto, quod toto corde concupisco! Utinam citò adveniat, quia regnum omnium seculorum est, plena possessio totius felicitatis!

ACTVS CHARITATIS ERGA DEVM.

1. **O** Ro te, dulcissime Deus, ut cordis mei principatum geras. Absit à me, optatissimum bonum meum, ut aliquid amem præter te.

2. Ure me incendio decoris tui, speciosissime princeps cordis mei, sacrifico tibi omnia viscera mea & præcordia mea.

3. Vive potentissime imperator cordis mei & dominare, sicut decet te. O quàm mihi placet, ut regnes in æternum & ultra!

4. Utinam tot millia cordium, quot tibi placuerunt, vel placere possunt, ipse possiderem, ut te perfectissimè amarem!

5. Utinam subdere tibi possem, amabilissime Domine, omnia colla filiorum Adæ, ut te solum requirerent & amarent!

6. O unice amor meus & serena lux oculorum meorum, omnia mihi sordeant & vilescant præter te!

7. O admirabile principium meum & tota sufficientia mea, nihil volo, nihil cupio præter te!

8. O quantum gaudeo quòd Deus sis summè bonus & perfectus, immensus, infinitus, justissimus, sapientissimus, omnipotens & incomprehensibilis! Amo te purè propter te ipsum, & gaudeo de bonis tuis ob hanc solam causam, quia bona tua sunt.

9. Ad te summum bonum toto cordis affectu feror, in immensa bonitate tua exulto: gaudeo quòd omnes Angeli & Sancti adorent & laudent te.

10. Utinam possem amare te, quantum amabilis es! sed quia hoc excedit vires omnium creaturarum, utinam saltem amem te quantum possum, quantum debeo!

11. Reple, Deus meus, animam meam amore tuo, ut amore totus ardeam & amore æstuans amore moriar.

12. Quàm pœnitet me quòd alia extra te dilexi! Utinam possem transactos annos revocare & amoris tui actibus replere!

13. O dulcissima vita animæ meæ, utinam, deficiat in te cor meum! Quid enim mihi est in Cœlo, & à te quid volui super terram?

14. Unam petii à te, Domine, hanc requiram, ut habitem in domo tua omnibus diebus vitæ meæ.

15. Utinam ultimus halitus, quo animam efflabo, halitus amoris sit! Moriar amore tuo, Deus meus & quia vitam ab amore non inchoavi, da mihi vitam amando finire. Ultimus vitæ actus sit amare.

ACTVS CHARITATIS ERGA PROXIMVM.

1. **I**nsere, Domine pectoribus nostris tuæ dilectionis affectum, ut diligamus nos invicem, sicut tu diligis nos & alter alterius onera portemus.

2. Da mihi, Domine, non diligere verbo, neque lingua, sed opere & veritate, ut quæcumque volo ut faciant mihi homines, id faciam illis.

3. Doleo, Deus meus, quòd ea hæctenus non præstiti

in obsequium proximi mei, quæ tuo auxilio adjutus poteram.

4. Detestor quicquid injuriæ & offensæ olim patravi verbo, opere & cogitatione in proximum meum, paratus singulis satisfacere, si quid alicui debeo. Inspira tu Deus, ut sciam; & da, ut faciam.

5. Amator hominum Deus, oro te pro omnibus, qui persequuntur & calumniantur me; & qui me quovis modo offenderunt. Da illis salutem mentis & corporis!

6. Utinam, clementissime Deus, omnes peccatores resipiscant & convertantur ad te.

7. Obsecro, Domine, ut omnes, qui oppugnant Ecclesiam tuam, dextræ tuæ potentiâ conterantur & agnoscant veritatem.

8. Propono, Domine, omnes injurias & offensas, te adjuvante, æquo animo tolerare: nec ullum unquam hominem, quantumvis mihi infestum, odio habebō.

9. O si possem pro fratribus meis; iis præsertim, qui me aliqua injuria, aut molestia affecerunt, sanguinem fundere, quàm libenter id facerem! Confirma, Domine, in me hanc voluntatem.

10. Fac obsecro, Deus meus, per viscera misericordiæ tuæ, ut omnes ad te convertantur, qui rebus terrenis adherent & quos voluptas carnis illexit.

11. O si ego possem omnes peccatores ab erroribus viæ suæ convertere, etiam cum vitæ dispendio id præstarem.

12. Utinam totus mundus in te crederet & te cognosceret. Confiteantur tibi populi omnes. Omnis terra adoret te & psallat tibi.

13. Diligo te, Domine, toto corde, proximum in te & propter te.

14. De bonis omnium fratrum meorum gaudeo & de malis doleo, ac si mea forent: & mala quidem ab omnibus avertere efficaciter vellem, si possem; bona verò multiplicare.

15. Libenter, si possem, omnium indigentium necessitatibus subvenirem, esurientibus cibum, sitientibus potum darem; reliqua item opera misericordie spiritualia, & corporalia exercerem.

ACTVS PATIENTIÆ.

1. **S**I oportuit te, Christe pati & ita intrare in gloriam tuam, quo pacto ego in illam intrabo, nisi viâ regîæ sanctæ Crucis?

2. Cognovi, Domine, quia æquitas iudicia tua & in veritate tua humiliasti me.

3. Opto potius cunctos inferni cruciatus tolerare, quam tuam iustitiam violare.

4. Iram tuam, Domine, portabo, quoniam peccavi tibi. Quod si bona suscepi de manu tua, quare mala non sustinebo?

5. In omni adversitate te, bone Jesu, recogitabo, qui talem pro me sustinuisti adversus te ipsum contradictionem.

6. Utinam dignus sim gaudenter cum Apostolis tuis contumeliam, pauperiem & quicquid volueris pati pro nomine tuo!

7. Quicquid laboris mihi unquam acciderit, id propter te, Domine, patienter feram. Si tentationibus exercear; si mœror importunus ingruat, si dolores, si quævis tormenta contingant, omnia te iuvante fortiter tolerabo.

8. Absit à me, Domine, ut animum despondeam à christiana perfectione comparanda: omnes enim difficultates, te duce, superabo, & in Deo meo transgrediar murum.

9. Absit à me, ut amore vitæ, vel timore mortis à virtutis proposito desistam. Et si me oporteret universis mundi miseriis & calamitatibus obrui, numquam à te recedam.

10. Imprime, fortissime Deus, robur magnum cordi

meo ; cupio enim te sequi per omnem afflictionem & desolationem internam & externam.

11. Ut jumentum factus sum apud te, Domine Deus meus : Tu nosti onus meum quale sit, da mihi illud patienter ferre, ut per viam crucis extollar ad te.

12. Offero me tibi, Domine, paratum ad omnia mala æquanimiter, hilariter, ac sine ulla prorsus querimonia sustinenda.

13. O si patientiam sancti Job assequi possem & constantiam sanctorum Martyrum !

14. Utinam dignus essem martyrium pro te subire, Domine virtus mea & firmamentum meum ! Utinam pro te vivus comburerer ! utinam affari cum Laurentio mererer !

15. Da mihi, Domine, disciplinam, ut non auferas misericordiam : cæde contumacem, ut reddas mihi promissam hereditatem. Auge tormenta, sed auge patientiam.

ACTVS HUMILITATIS.

1. **O** Gemma pretiosissima humilitas, quando te possideo ? quando tranquillitatem animorum tibi obsequentium habebō ? quando tuo splendore & pulchritudine ornatus ero ?

2. Noverim te, noverim me, Deus meus : quoniam in te sunt omnia bona mea & ex me nihil sum.

3. Hoc ex corde desidero, bone Jesu, hoc eligo, abjectus esse & pusillus in domo tua, magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

4. Nolo, Domine, ut me homines laudent & honorent, quia omni laude & honore indignissimus sum : volo autem ad gloriam tuam despici, conculcari & tanquam canis mortuus vilissimus reputari.

5. Latrones ipsi & sacrilegi, ô misericordissime Domine, perfectius tibi famularentur, si tot beneficiis, ac donis eos cumulasses, quibus me benignissimè affecisti.

6. Peccavi, Domine & non sum dignus aspicere altitu-

dinem Cœli præ multitudine iniquitatum mearum.

7. Omnia animalia pro captu suo tibi, Domine, appropinquant, solus ego infinita vitæ meæ turpitudine à te recedo.

8. Unde mihi hæc infania, Deus meus, ut audeam gloriari tot peccatorum reus, ob quæ potes hoc momento mittere me in gehennam?

6. Abjicio, me, Domine, propter te infra homines universos, quia vilior & contemptibilior omnibus sum, & pro tali haberi, ac tractari desidero.

10. Nihil aliud volo, nihil opto, altissime Deus, nisi pati & contemni pro te, da mihi claram & veram mei notitiam.

11. Indignus sum, Domine, omnibus donis tuis ob vitatem & ingratitude meam: indignus consortio hominum propter sordes culparum mearum, quarum pessima tæbe vel aërem ipsum inficio.

12. Utinam universi homines, æquissime Deus, miseriam meam agnoscerent & despicerent me, ac meam mihi indignitatem exprobrarent, ut spernerer propter te.

13. Domine non sum dignus calcare hoc pavementum, per quod transeunt tot servi tui, quibus comparatus vermis sum & non homo, opprobrium hominum & abjectio plebis.

14. Absit à me, Domine, ut velim ambulare in magnis & in mirabilibus super me. Magna enim est abyssus fragilitatis, & nihili mei: nihil sum, nil possum sine te.

15. Fac me, Deus tanquam pavementum mundi, ut ab omnibus conculcer & indignissime tracter, quia sic exigunt peccata mea.

CAP. XV. Fasciculus aspirationum ad Jesum, ad B. Virginem, ad Cœlires universos.

TAmetsi oratio ut est actus Religionis cultum patriæ continens, ad solum Deum fundenda sit, tanquam ad primum auctorem boni, qui illud per seipsum nobis